

KIDS

TULIKAVIO

Mikko Samulinen

KIDS

TULIKAVIO

Mikko Samulinen

Mikko Samulinen

Tulikavio

SAGA Egmont

Tulikavio

Cover image: Shutterstock

Copyright © 1973, 2022 Mikko Samulinen and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728004616

1st ebook edition

Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Laiva oli lipunut saaristoreittiä myöten niin huomaamattomasti, että Rami ei tiennyt matkasta tuon taivaallista ennen kuin hytin ovelle koputettiin ja siivoojan uninen ääni ilmoitti rantaan saapumisesta.

Rami kompuroi pimeässä pystyyn, napsautti katkaisinta ja katseli ympärilleen. Illalla hyttiin tullessaan hän oli ollut liian väsynyt tutkimaan tarkemmin yksityiskohtia: nyt hän saattoi yhdellä silmäyksellä todeta että niitä ei sen kummemmin ollutkaan. Topi nukkui yläpetillä polvet koholla, toinen käsi laidan yli roikkuen. Kasvot olivat unenpunaiset — saattoihan olla myös että Topi oli aterian jälkeen piipahtanut baariin Ramin mentyä nukkumaan. Valkea tukka viuhotti pitkinä hapsuina korvan ympärillä; poskella se muuttui kankeammiksi partakarvoiksi, jotka tuuheana pöheikkönä reunustivat kasvoja ja hohtivat kattolampun kelmeässä valossa outoa ruosteenpuna.

Oli oikeastaan mahdotonta sanoa miten vanha Topi oli. Rami muisti hänet niin pitkältä kuin vain mielikuvat ulottuivat ajassa taaksepäin, ja koko tuon ajan Topi oli ollut täsmälleen samannäköinen kuin nyt lojuessaan peitotta kapealla laverillaan. Näytti kuin tuossa miehessä mikään ei voisi muuttua milloinkaan: hänet oli luotu Topi-enoksi ja asia oli sillä selvä. Enon piti olla valkotukkainen ja punertavapartainen, hänen piti osata laskea pitkäsiima paremmin kuin kenenkään toisen eikä eno saanut koskaan hölistä joutavanpäiväisiä — oikea eno tiesi muutamat asiat itsestään selviksi tosiseikoiksi ja antoi toisten vatvoa niitä kaikessa rauhassa.

Topi asui puolen kilometrin päässä Ramin kotoa peltoaukean toisella laidalla, ja vaikka Rami joskus kuinka koetti muistella, ei hän voinut edes sielunsa silmillä nähdä Topia minkään järjestellisen työn kimpussa. Mies kyllä nyhjäsi taukoamatta jotakin, mutta mitä, sitä oli mahdoton sanoa. Joskus hän veisteli rukinlapaa, jonka ehkä myi joskus koriste-esineeksi jollekin kesävieraille, joskus hän taas vain yksinkertaisesti siirteli maata paikasta toiseen lapiolla, jonka terä oli auttamattoman kapea minkäänlaiseen työntekoon. Enimmäkseen Topi kuitenkin vain oleili Lehdossa, Ramin kotona ja asteli paljain jaloin lattialla edestakaisin niin että lankut narahtelivat hiljaa ja ikkunanpielen alainen hirsiseinä nytkähti joka käännöksellä niin että ilta-auringossa näki selvästi miten ikkunalasi heilahti.

Saattoi olla että Topi asteli taukoamatta kaksikin tuntia yhteen menoon, näytti astelevan vain astelemisen ilosta — kääntyi seinän edessä ympäri ja asteli taas. Ramin äiti — siis Topin lihallinen sisar, keitti ainakin neljät kahvit päivän mittaan ja joka kerta Topi ryysti kolme kupillista sellaisella antaumuksella kuin maailmassa ei olisi ollutkaan mitään muuta kuin kahvin juominen teevadilta.

Alli, Ramin äiti ja siis Topin sisar, ei milloinkaan sanonut sanaakaan Topille tämän tassuttelemisesta ja luonnottomasta kahvin juomisesta. Ei hän tosin puhunut oikeastaan mitään muutakaan, mutta jostain kumman syystä Rami kuitenkin vaistosi että sisko ja veli olivat mahdottoman hyvissä väleissä keskenään.

Arska — Ramin isä — oli kuollut silloin kun Rami oli vasta viiden vanha, eikä Ramilla ollut oikeastaan minkäänlaista kuvaa hänestä. Ja noihin aikoihin Topi oli alkanut entistä enemmän oleilla Lehdossa, ja kun Rami oikein tarkkaan ajatteli, Topi-eno oli ollut hänelle kukaties enemmän kuin oikea isä jollekin toiselle.

— Kävivät sanomassa että tullaan rantaan. Rami heilautti Topin kättä, joka roikkui hervottomana vuoteen laidalla.

Ei vastausta.

— Tullaan rantaan.

Topi lojui vuoteella elottoman näköisenä.

— Laiva uppoaa, karjaisi Rami melkein niin kovaa kuin jaksoi.

— Kyllä minä kuulin, sanoi Topi rauhallisesti ja samassa Ramia nolotti niin että tukanjuuri kihelmöi.

Topi nimittäin oli juuri tuollainen. Tietysti se nytkin oli loikonut valveilla kauan aikaa ja kuullut aivan selvästi siivoojan koputuksen, mutta kun hän kerran tiesi jo ennen siivoojan tuloa että laiva tulee puolen tunnin kuluttua rantaan, niin miksi herran tähden hän olisi alkanut poukkoilla.

Sitten kului ainakin viisi minuuttia ja Topin karvaiset jalat heilahtivat vuoteen laidan yli.

— Liian matala, sanoi Topi hetken perästä ja Rami tiesi kokemuksesta että hänen oli turha udella, mikä oli liian matala. Kotvan mietittyään hän vilkaisi Topia, näki tämän istuvan kumarassa vuoteellaan ja arvasi että Topin mielestä hytti yhtä kaikki kuin koko D-kansi oli liian matala.

— Joo-joo. Topi pudottautui lattialle koko yhdeksänkymmenen kilon painollaan niin että tuntui kuin koko laiva olisi tärähtänyt. — Se on nyt sellainen juttu että se ei ole paljon minkäänlainen. Sitten hän katosi pesuhuoneeseen ja vesi alkoi lotista kuin kaatosateella.

Rami kiskoi vaatteet päälleen ja ennen kuin hän ennätti sukia tukkansa, työntyi Topi hehkuvanpunaisena ja höyryävänä pesuhuoneesta.

— Niillä on nyt siellä tarjolla sellaista sörsseliä, jota ne sanoo aamupalaksi, tuhisi hän heittäen paksun

froteepyyhkeen hartioilleen. — Kahvia siihen kuuluu ja
tiemmä jotakin mehunlitkua. Sämpylöitä, voita ja
appelsiinimarmelaadia. On viisainta käydä haukkaamassa
jotakin ettei sitten maissa tarvi hetkeen haeskella mitään
purtavaa. Se kun katsos on täällä yhtä arvokasta kuin
jalometalli.

Oli mahdotonta mennä arvailemaan mitä yhden sellaisen ihmisen kuin Ramin äidin elämään vaikutti Arskan kuolema ja naisen jääminen yksin viisivuotiaan pojan kanssa.

Kaikkein mahdottomin sitä oli arvailla Ramin, joka isommaksi tultuaan oli ajatellut asiaa hyvin monta kertaa maatessaan joenrannan heinikossa, missä kosteus uhosi mättäistä paidanselkämykseen ja sai kylmänväreet kiihahtamaan niskavilloihin kovimmallakin helteellä.

Rami oli ajatellut asiaa hyvin monelta kantilta ja yrittänyt ajatella niin järkevästi kuin taisi, mutta milloinkaan hänelle ei ollut selvinnyt miksi äiti ei oikeastaan milloinkaan puhunut Arskasta. Vaikutti aivan kuin äidissä olisi ollut samaa itsetietoisuutta mitä oli Topissa: muutamat asiat olivat selviöitä. Arska oli elänyt hänen kanssaan saman katon alla niin kauan kuin eli, kuollut sitten ja kun kerran oli kuollut niin oli kuollut, mitä siitä enää jahkailemaan. Rami oli useaan otteeseen yrittänyt udella, oliko isällä leveät hartiat ja oliko isä voimakas, mutta äiti oli vain hymähtänyt ja sanonut korkeintaan että — no, sellainen...

Ja kun Rami meni oppikouluun ja rupesi vetämään ensimmäisiä viitosia kielistä ja matikasta, niin silloin hän tiesi että äiti saattoi olla aivan toisenlainen kuin jonkun toisen äiti. Tai toisenlainen kuin ehkä kaikki muut äidit.

— Numeroilla ei poika mitata ihmisen sielua, se sanoi. — Numerot ovat hyvin keinotekoinen mitta jos niillä pitää mitata ihmisen kokonaisuus. Hyvät numerot ovat tietysti hyväksi, mutta kaikkein tärkein on se että ihminen on oma

itsensä. Ihmisessä ei saa olla mitään muuta vierasta kuin vaatteet. Silloin ihmisen asiat ovat hyvin.

Ja silloin Rami oli mennyt metsään ja istunut siellä ainakin puolitoista tuntia ajatellen Topia ja äitiä ja monta muuta ihmistä, joista koko maailmankaikkeus näytti rakentuvan. Arska oli jättänyt jälkeensä kolmisenkymmentä hehtaaria peltomaata, muutaman kymmenen hehtaarin kaistaleen metsää ja sen verran käyttörahaa vakuutuksestaan että Alli tuli toimeen eikä hänen tarvinnut pihistää ainakaan kahvin kohdalla.

Lienee ollut joskus joulun alla kun Topi tavalliseen tapaansa oli tullut eräänä lauantaiaamuna Lehtoon ja kotvan ikkunanvieruspenkillä istuttuaan sanonut niin kuin se aina sanoi itselleen että ”joo joo, juttu on sillä lailla että se ei oo paljon millään lailla”. Mutta tällä kertaa se oli sanonut vielä päälle päätteeksi että ”keväällä minä sitten tuon Ramille tähän varsan”.

Saattoi olla että yhtä hyvin Rami kuin Alli olivat kuulleet mitä mies sanoi, mutta kumpikaan ei ollut kiinnittänyt asiaan suurempaa huomiota ennen kuin Topi lumien sulettua oli eräänä iltana ilmaantunut pihaan kottikärryjä työntäen. Kärryissä oli lapio, kirves, rautakanki ja valtava kerä piikkilankaa.

— Mitä sinä noilla? oli Alli kysynyt.

— Haan.

— Minkä?

— Haan.

— Minkä lemmon haan?

Rami oli seisonut sivummalla ja katsellut kahta kumpareella seisovaa hahmoa, joiden ääriviivat piirtyivät siniharmaina iltataivasta vasten. Näkymä oli kuin jostakin maalauksesta.

— *Hevoshaan.*